

OPETUSMINISTERIÖ
Undervisningsministeriet

Kirjastotoiminnan rakenteellisen kehittämisen
edistämisen ja koordinoinnin hanke

Johtaja Leena Vestala
Opetusministeriö

KORKEAKOULUT MUUTOKSESSA

- Yliopistolakiuudistus
 - Korkeakoulujen rakenteellinen kehittäminen
 - Sektoritutkimuksen rakenteiden kehittäminen
 - Tutkimusinfrastruktuuripolitiikan kehittäminen
 - ...
- **Yliopistolaitoksen kokonaisuudistuksen tavoitteena on lisätä suomalaisen tutkimuksen ja opetuksen kansainvälistä kilpailukykyä. Tutkimuksen ja opetuksen lisäksi huomiota kiinnitetään **infrastruktuurien parantamiseen ja tukipalveluiden tehostamiseen****

KORKEAKOULUJEN RAKENTEELLINEN KEHITTÄMINEN

- Hallitusohjelman mukaisesti korkeakoulujen rakenteellista kehittämistä jatketaan
- Päälinjaukset tehty valtioneuvoston 5.12.2007 vahvistamassa Koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelmassa vuosiksi 2008-2012
- Osa eurooppalaista korkeakoululaitoksen nykyaikaistamista
- *OECD:n* korkeakoulutuksen teema-arviointi nostaa kehittämiskohteiksi Suomessa: kansainvälistymisen, korkeakoululaitoksen työnjaon ja taloudelliset toimintaedellytykset
- Korkeakoulujen rakenteellisen kehittämisen suuntaviivat 2008-2011 (7.3.2008)
 - ✓ korkeakoulut uudistavat strategiansa 2010 mennessä
 - ✓ opm valmistelee toimenpideohjelman 2010-2012
 - ✓ uudet korkeakoulurakenteet käytössä vuonna 2012
 - ✓ kansainvälinen kokonaisarviointi suoritetaan vuonna 2020

OPETUSMINISTERIÖN RAKENTEELLISEN KEHITTÄMISEN SUUNTAVIIVAT 2008-2011 (7.3.2008)

■ VISIO KORKEAKOULULAITOKSESTA 2020

- Korkeakouluja ja yksiköitä nykyistä vähemmän
 - ➔ vahvempi taloudellinen kantokyky
- Yksiköt nykyistä suurempia
 - ➔ kansainväliset yhteistyöedellytykset paranevat
 - ➔ edellytykset poikki- ja monitieteisyyteen vahvistuvat
 - ➔ opiskelijoille lisää valintamahdollisuuksia
- Enintään 15 yliopistoa ja 18 ammattikorkeakoulua
 - ➔ näillä 4-5 yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen strategista liittoutumaa

KIRJASTOT MUUTOKSESSA

- Kirjastojen rooli palvelujen tuottajana muuttumassa
 - Tieto- ja viestintäympäristö rakentuu yhä enemmän **sähköisten prosessien** varaan
 - Kansallinen ja kansainvälinen **yhteistyö tiivistyy ja koordinaatio tehostuu** mm. tietokantojen kehittämisessä, digitoinnissa, pitkäaikaissäilytyksessä...
 - **Asiakaspalvelun** kehittäminen joustavaksi ja tehokkaaksi: yhteiset haku- ja lainaustoiminnot sähköisessä ympäristössä
 - **Kirjastolaitos ymmärrettävä kokonaisuutena yhtenä tärkeänä kansallisena tutkimuksen ja opetuksen infrastruktuurina**

KIRJASTOT MUUTOKSESSA

- Kirjastosektoreiden ja muistiorganisaatioiden yhteistyötä edistetään **kehittämishankkeissa**:
 - Kansallinen digitaalinen kirjasto –hanke 5/2008
 - **Korkeakoulukirjastojen rakenteellisen kehittämisen hanke 3/2008**
 - Kirjasto- arkisto ja museohallinnon opm:n sisäinen yhteistyöryhmä käynnistyi 1/2008

KORKEAKOULUKIRJASTOJEN RAKENTEELLISEN KEHITTÄMISEN SUUNTAVIIVAT 2008-2011 HANKE

■ **Nykytila:**

- yliopistosektorilla 61 hallinnollista kirjastoyksikköä, 183 toimipistettä,
- ammattikorkeakouluilla 32 hallinnollista kirjastoyksikköä, 176 toimipistettä

■ **Tavoite:** vuoteen 2020 mennessä korkeakoulujen kirjastoverkko toimii palvelukeskustyyppisellä rakenteella

- toiminta keskitetty nykyistä harvalukuisempiin vahvoihin fyysisiin kampuskirjastoihin
- toimivat sähköiset palvelurakenteet
- nykyisistä laitos- ja tiedekuntakohtaisista kirjastoista siirrytään suurempiin kirjasto- ja tietopalvelukeskuksiin
- pyritään yhdistämään tieteenalojen kirjastoja

KORKEAKOULUKIRJASTOJEN RAKENTEELLISEN KEHITTÄMISEN SUUNTAVIIVAT 2008-2011

- Otetaan huomioon yhteistyömahdollisuudet **kunnallisen kirjastoverkon** kanssa
- Kehitetään kirjastoyhteistyötä **yliopistojen ja tutkimuslaitosten** kesken
- Otetaan huomioon käyttäjäorganisaatioiden **erilaiset tarpeet**
- Voidaan edetä erilaisessa **aikataulussa**
- **Kansalliskirjaston asemaa** kaikkien kirjastojen palvelukeskuksena vahvistetaan
- Perustetaan vuoteen 2012 mennessä **kansallinen digitaalinen kirjasto**

KORKEAKOULUKIRJASTOJEN RAKENTEELLISEN KEHITTÄMISEN HANKE...

- **Asetettu 26.3.2008, väliraportti 31.1.2009,
loppuraportti 30.6.2009**

- **Tehtävänä:**
 - **hahmotella korkeakoulukirjastojen organisoituminen siten, että korkeakoulujen yhdistymiset ja yhteistyösopimukset tulevat huomioon otetuiksi kirjastojen lukumääriä vähentäen, yhteistyötä lisäten ja toimintoja tehostaen**
 - **selvittää erityisesti yliopistolakiuudistuksen aiheuttamat muutokset ja niiden vaikutukset korkeakoulukirjastojen toimintaan liittyvissä säädöksissä, rahoituksessa ja muissa menettelyissä siten, että kirjastojen palvelukyky turvataan**

KORKEAKOULUKIRJASTOJEN RAKENTEELLISEN KEHITTÄMISEN HANKE...

- selvittää, miten korkeakoulukirjastojen **ylläpito- ja muita kustannuksia voidaan vähentää vahvistamalla Kansalliskirjaston asemaa** keskitettyjen palvelujen tuottajana; sekä
- kartoittaa korkeakoulukirjastojen rakenteellisen kehittämisen vaikutukset Varastokirjastoon, sekä selvittää **Kansalliskirjaston ja Varastokirjaston yhteistyön tiivistämismahdollisuudet.**

KORKEAKOULUKIRJASTOJEN RAKENTEELLISEN KEHITTÄMISEN HANKE

■ Hankkeessa tulee ottaa huomioon

- korkeakoulukirjastojen yhteistyömahdollisuudet tutkimuslaitosten kirjastojen sekä kunnallisen kirjastoverkon kanssa
- pääjohtaja Jussi Nuortevan selvitys Turun seudun kirjasto- ja tietopalveluiden kehittämisestä
- käynnistyvä korkeakoulujen tietohallintohanke

KORKEAKOULUKIRJASTOJEN RAKENTEELLISEN KEHITTÄMISEN HANKE

■ **Hankkeen työryhmä:**

kirjastonjohtaja Jarmo Saarti (pj.),
palvelupäällikkö Kristiina Hormia-Poutanen,
kirjastonjohtaja Iiris Kuusinen,
kirjastonjohtaja Pentti Vattulainen

■ **Hankkeen ohjausryhmä:**

✓ johtaja Leena Vestala (pj.), tietopalvelujohtaja Sirkku Blinnikka,
ylikirjastonhoitaja Kai Ekholm, kirjastonjohtaja Ari Muhonen, pääjohtaja
Jussi Nuorteva, kirjastonjohtaja Vuokko Palonen, tieto- ja
kirjastopalvelujohtaja Kaisa Sinikara, tietopalvelupäällikkö Iris
Tahvanainen, rehtori Mauri Ylä-Kotola, hallitussihteeri Laura Hansén,
opetusneuvos Jorma Karhu ja ylitarkastaja Anne Luoto-Halvari